

Asociácia podnikateľov v odpadovom hospodárstve, Ružová dolina 6, 821 08 Bratislava

NÁVRH (pracovná verzia)

Koncepcia zintenzívnenia triedeného zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu (BRKO)

Bratislava,
apríl/2017

ÚVOD

V každom procese výroby, spotreby a takmer pri každej ľudskej činnosti vzniká odpad, ktorý devastuje životné prostredie a zaberá čoraz viac životného priestoru ľudstvu. Spôsob nakladania s týmto odpadom v nemalej miere ovplyvňuje zaťaženie životného prostredia, náklady na jeho zneškodnenie a rast cien tovarov a služieb.

Dlhodobou stratégiou Európy je, okrem iného, snaha o zmenu konzumnej spoločnosti na tzv. recyklujúcu spoločnosť, minimalizujúcu tvorbu odpadu a v čo najväčšej možnej miere využívajúcu vyprodukovaný odpad ako druhotný zdroj pre ďalšiu udržateľnú výrobu a spotrebu. Dňa 2. júla 2014 Európska Komisia prijala balíček návrhov pre prechod na obehové hospodárstvo vrátane nových recyklačných cieľov a novelizácie odpadových smerníc.

Slovenská republika v nadväznosti na záväzné environmentálne ciele Európskej únie prijala v oblasti nakladania s odpadom nové zodpovedajúce legislatívne normy, ktoré by ju mali k týmto cieľom priblížiť. Dňa 17. marca 2015 Národná rada SR schválila nové znenie zákona o odpadoch a 1. januára 2016 Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch nadobudol účinnosť (do 01.01.2016 platil zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch, zákon č. 529/2002 Z. z. o obaloch a odpadoch z obalov).

V roku 2017 budú schvaľované ďalšie právne normy (novela zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, zákon o poplatkoch za skládkovanie odpadov), ktoré budú chod „zelenej ekonomiky“ výrazne ovplyvňovať.

Celkový objem komunálneho odpadu v Slovenskej republike za rok 2015 bol cca 1,88 mil. ton, čo v priemere na jedného obyvateľa pripadá 348,33 kg (ŠÚSR – Štatistická ročenka).

Triedeným zberom a následným zhodnotením je možné znížiť kumulatívny objem komunálneho odpadu, ktorý by potenciálne skončil na skládkach až o 80 %. Je teda jednoznačné, že okrem znižovania environmentálnych záťaží má triedený zber a zhodnocovanie odpadu nesmierny význam aj v oblasti šetrenia prírodných zdrojov a energetických vstupov.

Zloženie odpadu je rôznorodé. Najväčší podiel na jeho tvorbe má biologicky rozložiteľný odpad, ktorého množstvo sa pohybuje v rozmedzí cca 40 - 45% z celkového množstva KO, čo predstavuje až 755 382 – 849 805 ton.

Materiál Asociácie podnikateľov v odpadovom hospodárstve „Konceptia zintenzívnenia triedeného zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu (BRKO)“ je zameraný na aktuálny stav, možné postupy nakladania s odpadom a možné ekonomické nástroje, ktoré by mali zabezpečiť intenzifikáciu triedeného zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu.

LEGISLATÍVNE PROSTREDIE

Povinnosť zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (ďalej len „BRKO“) nie je pre obce nová.

V súčasnosti existuje celá paleta kľúčových hybných síl, ktoré posúvajú odpadové hospodárstvo na udržateľnejšiu dráhu - ako na úrovni EÚ, tak aj na úrovni Slovenskej republiky.

Na úrovni EÚ bola prijatá Smernica EP č. 1999/31/ES o skládkach odpadov stanovila (okrem iného), aby všetky členské krajiny EÚ postupne znižovali množstvo biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu (BRKO) ukladaného na skládku. Smernica o skládkach vyžaduje postupné narastanie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, pre ktoré sa má nájsť iný spôsob nakladania ako súčasné ukládanie na skládky odpadov. **Pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady je cieľ do roku 2020 znížiť množstvo skládkovania týchto odpadov na 35 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995.**

Smernica EP č. 1999/31/ES o skládkach odpadov bola 14.03.2017 novelizovaná a pozmeňujúce návrhy prijaté po prvom čítaní sú na webovej stránke [Európskeho parlamentu](#). Primárnym cieľom posledných navrhovaných zmien je zvyšovanie efektívnosti využívania zdrojov a uzatvorenie cyklu v rámci obehového hospodárstva.

Potreba prísnejšej úpravy na úrovni spoločenstva v oblasti skládkovania odpadov vyvstáva z faktu, že z celkového objemu odpadu v množstve viac ako 2,5 miliardy ton vyprodukovaného v Únii v roku 2013 sa recyklovalo iba 43% komunálneho odpadu a zvyšok sa skládkoval (31%) alebo spaľoval (26%), pričom až 600 miliónov ton tohto odpadu bolo možné recyklovať alebo opätovne použiť (zdroj: www.euractiv.sk).

Ostatnými dokumentmi na úrovni EÚ, ktoré boli v minulosti prijaté a majú vzťah k biologicky rozložiteľným odpadom sú - *“Tematická stratégia o ochrane pôdy”*, *“Iniciatíva EK k smernici EÚ o biologickom odpade”* a *“Nariadenie EU o vedľajších produktoch živočíšneho pôvodu”*.

Na úrovni SR boli prijaté zákony č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a č. 79/2015 Z. z. o odpadoch:

Zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov - tento zákon upravuje platenie poplatkov za uloženie odpadov - **a) na skládku odpadov, b) na odkalisko**. Poplatok za uloženie odpadu na skládku/odkalisko sa vypočíta ako súčin množstva odpadu a sadzby za položku odpadu. Výšku poplatku stanovuje zákon a je uvedená v Prílohe č. 1 k zákonu č. 17/2004 Z. z.. Príjmy z poplatkov za uloženie odpadov na skládku v členení podľa Prílohy č. 1 **sú príjmom rozpočtu obce alebo obcí, v ktorých katastrálnom území sa skládka/odkalisko nachádza**. Ak sa skládka nachádza v katastrálnom území viacerých obcí, rozdelia sa príjmy z poplatkov za uloženie odpadov na skládku podľa veľkosti územia, ktoré skládka v katastrálnom území danej obce zaberá.

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch - právny rámec nakladania s odpadmi v Slovenskej republike ustanovuje zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch (ktorý nahradil do 31.12.2015 zákon č. 223/2002 Z. z. o odpadoch). Zákon o odpadoch vymedzuje kľúčové pojmy, stanovuje základné požiadavky pre odpadové hospodárstvo a povinnosti prevádzkovateľov zariadení, ktoré vykonávajú činnosti nakladania s odpadom.

Ustanovuje hierarchiu odpadového hospodárstva, **v ktorej je zneškodňovanie odpadu poslednou možnou alternatívou**.

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje povinnosť triediť BRKO nasledovne (§ 81 ods. 7 písm. b):

Rozsah BRKO, ktoré je obec povinná triediť je nasledovný:

1. biologicky rozložiteľný kuchynský odpad (ďalej len „BRO z kuchyne“) okrem toho, ktorého pôvodcom je fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania (ďalej len „prevádzkovateľ kuchyne“),
2. jedlé oleje a tuky z domácností a
3. biologicky rozložiteľné odpady zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov (ďalej len „BRO zo záhrad“).

Ďalšie povinnosti obce vyplývajúce z ustanovení zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch sú zverejnené v metodickej príručke vydanej Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky - **“POŽIADAVKY PRE OBCE NA TRIEDENÝ ZBER BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝCH KOMUNÁLNYCH ODPADOV“** z 08/2016.

SÚČASNÝ STAV NAKLADANIA S KOMUNÁLNYMI ODPADMI

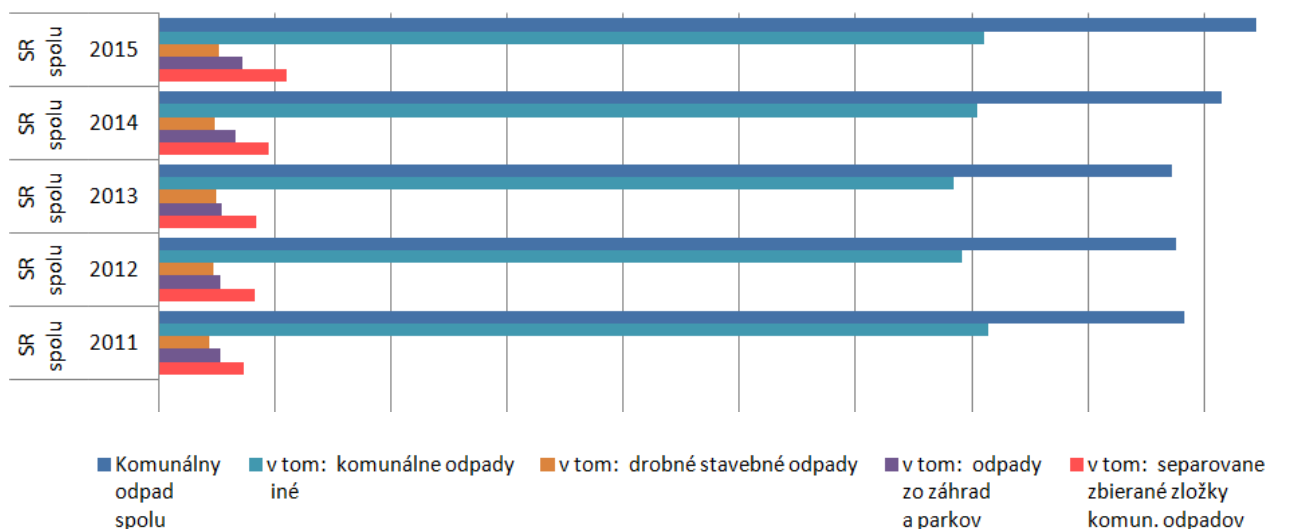
Slovensko patrí medzi štáty Európskej únie s najnižším podielom recyklovaného či kompostovaného komunálneho odpadu a zároveň patrí medzi štáty s najrýchlejším nárastom produkcie komunálneho odpadu v rámci EÚ. Rovnako ako iné krajiny riskuje nesplnenie záväzných cieľov pre recykláciu!!! S odvolaním sa na analýzy Európskej environmentálnej agentúry (EEA) je Slovensko prvé v rámci EÚ v náraste produkcie tuhého komunálneho odpadu (TKO) pripadajúceho v priemere na jedného obyvateľa. **Treba však konštatovať, že napriek tomuto negatívnemu trendu sa Slovensko v porovnaní s inými členskými štátmi EÚ každoročne radí medzi štáty s najnižším množstvom vyprodukovaných komunálnych odpadov na obyvateľa.**

Komunálne odpady 2011 – 2015

Slovenská republika	Rok	Komunálny odpad spolu	v tom:				
			separovane zbierané zložky komun. odpadov	z toho: nebezpečné odpady	odpady zo záhrad a parkov	komunálne odpady iné	drobné stavebné odpady
SR spolu	2015	1 888 456	219 936	6 057	144 011	1 420 234	104 275
SR spolu	2014	1 830 167	190 589	5 575	131 972	1 410 424	97 182
SR spolu	2013	1 744 429	168 088	5 672	108 424	1 368 130	99 786
SR spolu	2012	1 750 775	165 607	5 862	106 970	1 383 992	94 206
SR spolu	2011	1 766 990	145 744	6 289	105 516	1 427 663	88 068

zdroj: ŠÚ SR

Komunálne odpady 2011 - 2015

zdroj: ŠÚ SR

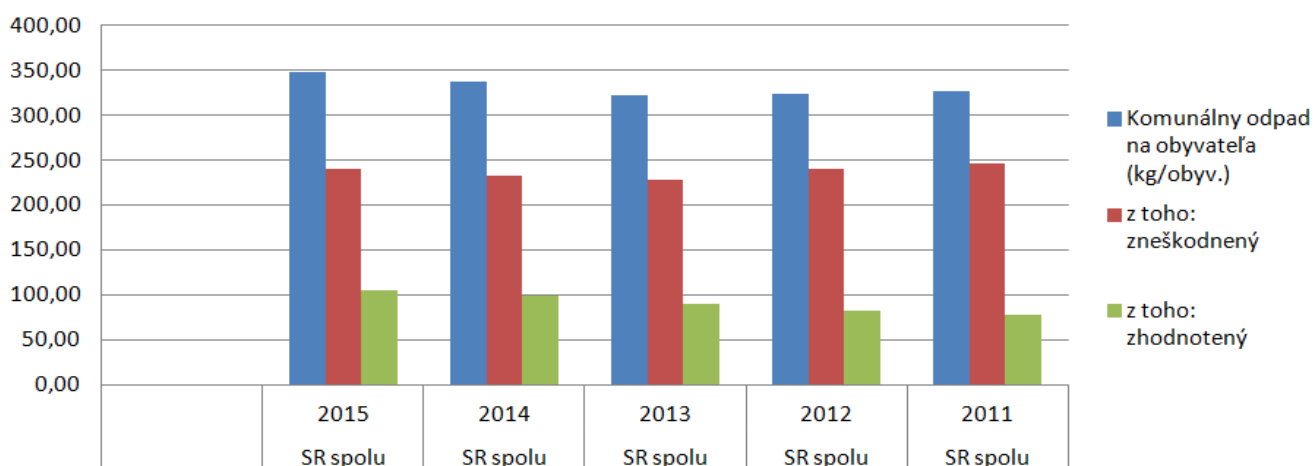
Vo väzbe na plnenie záväzkov vyplávajúcich zo Smernice Rady č. 1999/31/ES o skládkach odpadu je v Slovenskej republike dlhodobo negatívnym trendom nakladania s odpadmi ich zneškodňovanie na skládkach - skládkovanie odpadov zostáva aj naďalej najčastejším spôsobom nakladania s komunálnymi odpadmi!!!

Relatívne ukazovatele o nakladaní s komunálnym odpadom 2011 - 2015

Slovenská republika	Rok	Komunálny odpad na obyvateľa (kg/obyv.)	z toho:		Zhodnotený komunálny odpad (%)	
			zneškodnený	zhodnotený	spätne získavanie organických látok vr. kompostovania	materiálovo
SR spolu	2015	348,33	240,54	105,79	34,96	13,30
SR spolu	2014	337,81	233,40	98,73	27,13	9,41
SR spolu	2013	322,24	227,39	89,53	26,96	13,59
SR spolu	2012	323,76	240,79	82,65	27,47	23,04
SR spolu	2011	327,39	247,02	78,29	23,63	18,00

zdroj: ŠÚ SR

Relatívne ukazovatele o nakladaní s komunálnym odpadom 2011 - 2015

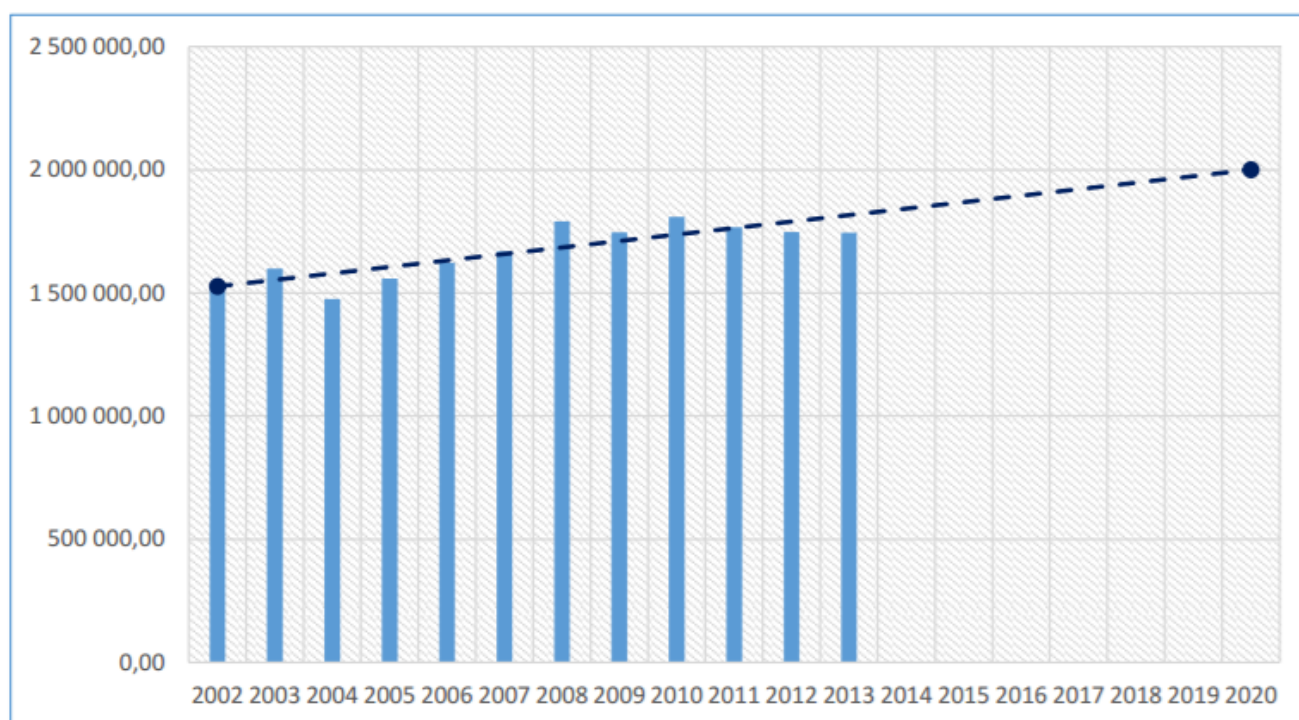

zdroj: ŠÚ SR

V oblasti komunálnych odpadov možno vidieť mierny rast množstva zhodnotených odpadov. Aj napriek tomu končí drvivá väčšina odpadov na skládke. Okrem materiálového zhodnotenia je možné vidieť aj mierny nárast v zhodnocovaní kompostovaním (viď. tab. "Relatívne ukazovatele o nakladaní s komunálnym odpadom 2011 – 2015").

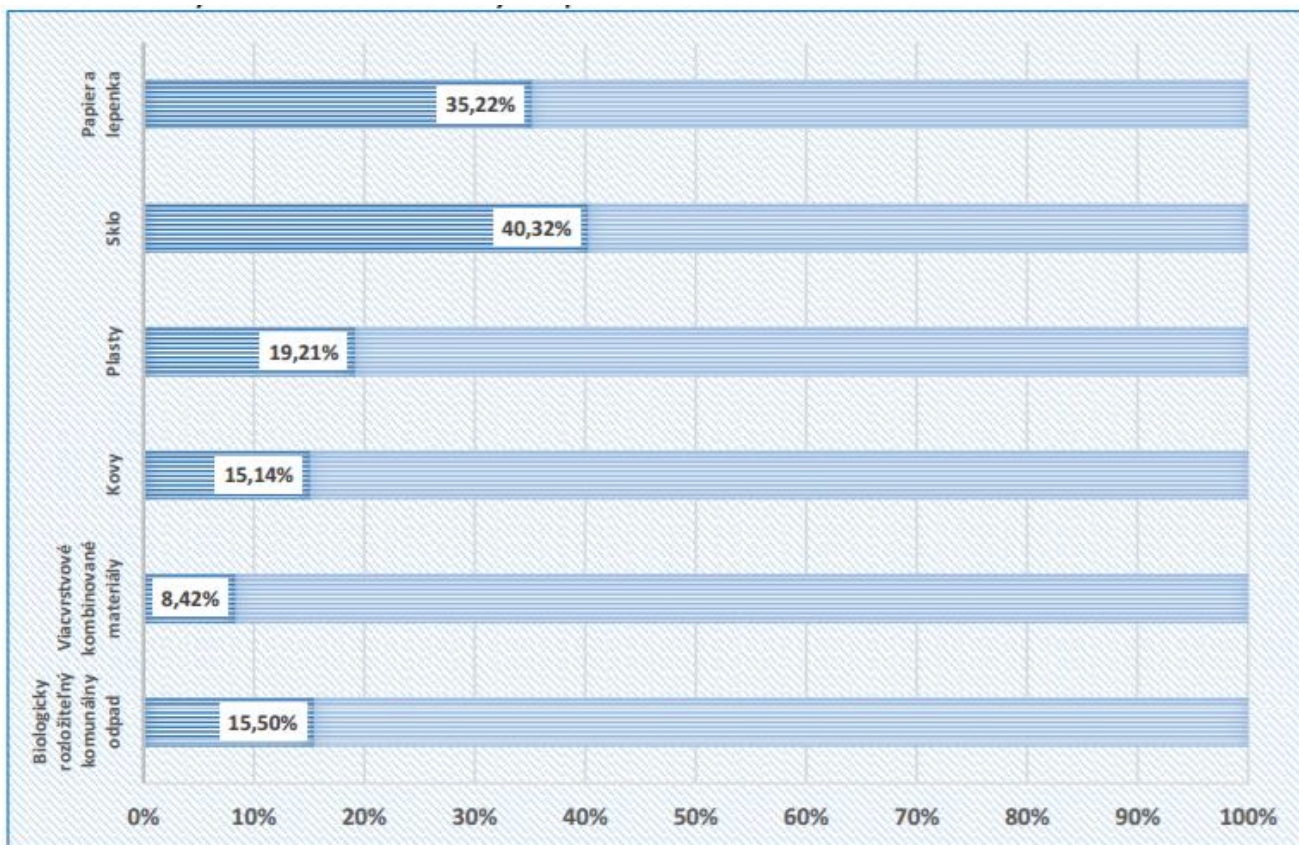
Pre splnenie cieľov smernice musí SR vytriediť a zhodnotiť: 5 - násobne viac plastov, 3 - násobne viac papiera a takmer 2 - násobne viac skla oproti súčasnosti. Za predpokladu nárastu produkcie komunálnych odpadov na úroveň EÚ (z terajších cca 350 kg/obyv./rok na 450 kg/obyv./rok pre rok 2020 a pre rok 2030 je predpoklad nárastu produkcie komunálnych odpadov na viac ako 500 kg/obyv./rok) budú tieto množstvá ešte výraznejšie.

Na základe vývoja vzniku komunálnych odpadov v SR od roku 2002 je nasledovná odhadovaná produkcia komunálnych odpadov do roku 2020 (v roku 2020 sa odhaduje produkcia komunálnych odpadov v SR na úrovni cca 2 000 000 ton).

Zdroj: MŽP SR

Vytriediteľnosť BRKO sa podľa údajov MŽP SR pohybuje v súčasnosti na úrovni cca od 15,50% do max. 20%.

Zdroj: MŽP SR

Napriek legislatívnemu prostrediu, ktoré reflektuje na zámery EÚ v oblasti odpadového hospodárstva a vloženým investíciám zo strany štátu a EÚ prostredníctvom eurofondov, musíme konštatovať, že **triedený zber komunálnych odpadov je nedostatočný**.

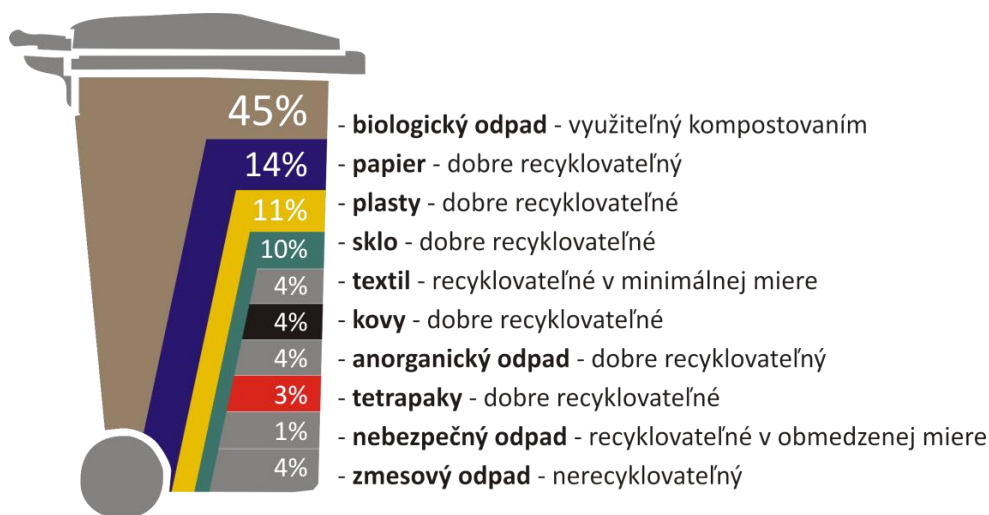
Dôvodmi neumožňujúcimi (v budúcnosti) plniť ciele SR voči EÚ sú:

- nízka vyseparovateľnosť - **neangažovanosť obyvateľstva a nízke environmentálne povedomie,**
- **nedostatočná hustota zbernej siete** (predovšetkým na strednom Slovensku) neumožňujúca absorbovať celkový nárast produkcie komunálnych odpadov,
- **nízka miera využitia existujúcej infraštruktúry,**
- **neefektívne vynakladané investície na podporu triedeného zberu a zánik niektorých doplnkových finančných nástrojov miest a obcí** (Fondy EÚ, Environmentálny fond, Recyklačný fond),
- (po schválení zákona č. 79/2015 o odpadoch) **ekonomicky aj administratívne veľmi náročný systém triedeného zberu** (podľa údajov zberových spoločností tento systém vychádza 10-14 násobne viac ako systém do 30.6.2016),
- (po schválení zákona č. 79/2015 o odpadoch) **možnosti kontroly subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve sú síce zákonom dané, ale z praktického hľadiska zle vykonateľné,**
- (po schválení zákona č. 79/2015 o odpadoch) **nevysporiadané finančné záväzky subjektov zabezpečujúcich triedený zber v mestách a obciach zo strany Organizácií zodpovednosti výrobcov (OZV)** (riziko zrútenia systému).

PODIEL BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÉHO ODPADU V KOMUNÁLNOH ODPADE

Podľa hmotnosti majú biologicky rozložiteľné odpady najväčší podiel na tvorbe komunálneho odpadu. Jeho množstvo sa však mení v závislosti od ročného obdobia, keďže spotreba niektorých položiek je iná v zime a iná v lete. Toto platí hlavne pre oblasti, v ktorých neboli prijaté potrebné opatrenia na minimalizovanie odpadu zo záhrad, v ktorých je však veľký podiel domácností so záhradami. Na Slovensku je relatívne málo štatistických údajov o zložení zmesového odpadu. Vychádzajúc z predpokladu (odborný odhad), že jeho množstvo sa pohybuje v rozmedzí cca 40 - 45% z celkového množstva KO, **toto množstvo predstavuje až 755 382 – 849 805 ton BRKO/rok.**

V závislosti na náraste produkcie komunálnych odpadov na úroveň EÚ z terajších cca 350 kg/obyv./rok na 450 kg/obyv./rok pre rok 2020 sa predpokladá, že podiel biologicky rozložiteľných odpadov na tvorbe KO k roku 2020 bude až 800 000 – 900 000 ton BRKO/rok a k roku 2030 až 1 000 000 – 1 125 000 ton BRKO/rok.

Predpoklad podielu biologicky rozložiteľných odpadov na tvorbe KO k roku 2020 a k roku 2030 v ton /rok

Slovenská republika	Rok	Komunálny odpad spolu	z toho BRKO:	
			40%	45%
SR spolu	2015	1 888 456,00	755 382,40	849 805,20
SR spolu	2020	2 000 000,00	800 000,00	900 000,00
SR spolu	2030	2 500 000,00	1 000 000,00	1 125 000,00

Podľa štatistík OZ Priatelia zeme je priemerné zloženie zmesového komunálneho odpadu vyzbieraného v KBV a v IVB v roku 2013 cca 48%:

Druh odpadu	Priemerné hmotnostné zastúpenie v ZKO v zástavbe KBV	Hmotnostný potenciál na 1 obyvateľa	Priemerné hmotnostné zastúpenie v ZKO v zástavbe IBV	Hmotnostný potenciál v SR
Papier	11,5 %	37,03 kg	8,2 %	26,40 kg
Plasty	10,9 %	35,10 kg	10,0 %	32,20 kg
Sklo	6,9 %	22,22 kg	5,5 %	17,71 kg
Kovy	2,6 %	8,37 kg	2,4 %	7,73 kg
VKM	1,5 %	4,83 kg	1,3 %	4,19 kg
BRKO	46,7 %	150,37 kg	51,8 %	166,80 kg
DSO	3,5 %	11,27 kg	2,6 %	8,37 kg
Popol	0,5 %	1,61 kg	2,8 %	9,02 kg
NO	0,9 %	2,90 kg	1,2 %	3,86 kg
Textil	3,2 %	10,30 kg	3,6 %	11,59 kg
Zmesový odpad	11,8 %	37,99 kg	10,5 %	33,81 kg
SPOLU:	100,0 %	322 kg	100,0 %	322 kg

Priatelia zeme

PODIEL BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÉHO ODPADU NA SKLÁDKOVANOM KOMUNÁLNO M ODPAD E

Najväčší podiel skládkovaného odpadu tvorí biologicky rozložiteľný odpad. Biologicky rozložiteľné odpady sú tvorené najmä odpadmi zo zelene, reštauračným a kuchynským odpadom a ďalšími zložkami. Podstatná časť BRKO tvorí súčasť zmesového komunálneho odpadu.

Vychádzajúc z údajov MŽP SR o podiele vytriediteľnosti BRKO z KO (cca 15,50% – 20%), musíme konštatovať, že v súčasnosti sa na skládky KO dostáva viac ako 80% BRKO.

Slovenská republika	Rok	Komunálny odpad spolu	z toho BRKO:		z BRKO spracované od - do :		z BRKO skládkované od - do :	
			40%	45%	15%	20%	80%	85%
SR spolu	2015	1 888 456,00	755 382,40	849 805,20	113 307,36	169 961,04	604 305,92	722 334,42

Pri záväzku zníženia biologicky rozložiteľného odpadu na 35% z celkového množstva BRKO, ktoré boli skládkované v roku 1995, ide o zníženie 613 600 ton BRKO do roku 2020.

PRÍJMY ZA CELKOVÉ MNOŽSTVO UKLADANÝCH KO PODĽA AKTUÁLNE PLATNEJ LEGISLATÍVY A PREDPOKLADANÉ PRÍJMY PODĽA PRIPRAVOVANÉHO ZÁKONA O POPLATKOCH ZA ULOŽENIE ODPADOV

Zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov:

Podľa aktuálne platného zákona č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov je priemerná cena za komunálne odpady 6,97EUR/tona. **Finančný príjem za celkové množstvo ukladaných komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na skládky odpadov v roku 2015 (1 303 845,3 ton/rok x 6,97EUR/tona) bol v priemere 9,087 mil. EUR.**

Slovenská republika	Rok	Miera skládkovania v tonách	Priemerná sadzba za príslušný rok (6,97 € /t)
SR spolu	2015	1 303 845,30	9 087 801,-EUR

Tieto príjmy sú podľa v súčasnosti platného znenia zákona č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov **príjmom rozpočtu obce alebo obcí, v ktorých katastrálnom území sa skládka/odkalisko nachádza.**

Pripravovaný nový zákon o poplatkoch za uloženie odpadov:

Pripravovaný nový zákon o poplatkoch za uloženie odpadov uvažuje o postupnom zvyšovaní sadzieb za uloženie zmesového komunálneho odpadu (20 03 01) na skládku odpadov. Vychádzajúc z miery skládkovaného komunálneho odpadu v roku 2015 a úrovne vytriedenia komunálneho odpadu by sa poplatky pohybovali v rozmedzí od 3 mil. EUR do 39 mil. EUR. **Hrubou čiarou je vyznačená aktuálna miera vytriedenia komunálneho odpadu a narastanie poplatkov v jednotlivých rokoch 2018 - 2030:**

#	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu	Miera skládkovania v tonách	Sadzba za príslušný rok v € . t ⁻¹					
			2018	2019	2020	2021	2022-2025	2026-2030
1	<10%		16	18	20	22	25	30
	0%	1 300 000	20 800 000,00 €	23 400 000,00 €	26 000 000,00 €	28 600 000,00 €	32 500 000,00 €	39 000 000,00 €
	-9%	1 183 000	18 928 000,00 €	21 294 000,00 €	23 660 000,00 €	26 026 000,00 €	29 575 000,00 €	35 490 000,00 €
2	10-20%		15EUR	17 EUR	19 EUR	21 EUR	25 EUR	30 EUR
	-10%	1 170 000	17 550 000,00 €	19 890 000,00 €	22 230 000,00 €	24 570 000,00 €	29 250 000,00 €	35 100 000,00 €
	-19%	1 053 000	15 795 000,00 €	17 901 000,00 €	20 007 000,00 €	22 113 000,00 €	26 325 000,00 €	31 590 000,00 €
3	20-30%		14 EUR	16 EUR	18 EUR	20 EUR	25 EUR	30 EUR
	-20%	1 040 000	14 560 000,00 €	16 640 000,00 €	18 720 000,00 €	20 800 000,00 €	26 000 000,00 €	31 200 000,00 €
	-29%	923 000	12 922 000,00 €	14 768 000,00 €	16 614 000,00 €	18 460 000,00 €	23 075 000,00 €	27 690 000,00 €
4	30-40%		12	14	16	18	20	25
	-30%	910 000	10 920 000,00 €	12 740 000,00 €	14 560 000,00 €	16 380 000,00 €	18 200 000,00 €	22 750 000,00 €
	-39%	793 000	9 516 000,00 €	11 102 000,00 €	12 688 000,00 €	14 274 000,00 €	15 860 000,00 €	19 825 000,00 €
5	40-50%		10	12	14	16	20	25
	-40%	780 000	7 800 000,00 €	9 360 000,00 €	10 920 000,00 €	12 480 000,00 €	15 600 000,00 €	19 500 000,00 €
	-49%	663 000	6 630 000,00 €	7 956 000,00 €	9 282 000,00 €	10 608 000,00 €	13 260 000,00 €	16 575 000,00 €
6	50-60%		8	10	12	14	17	20
	-50%	650 000	5 200 000,00 €	6 500 000,00 €	7 800 000,00 €	9 100 000,00 €	11 050 000,00 €	13 000 000,00 €
	-59%	533 000	4 264 000,00 €	5 330 000,00 €	6 396 000,00 €	7 462 000,00 €	9 061 000,00 €	10 660 000,00 €
7	>60%		6	8	10	12	14	18
	-60%	520 000	3 120 000,00 €	4 160 000,00 €	5 200 000,00 €	6 240 000,00 €	7 280 000,00 €	9 360 000,00 €

Podľa pripravovaného zákona by sa mali získané prostriedky za skládkovanie prerozdeliť medzi obce, v ktorých katastrálnom území sa skládka nachádza a Environmentálny fond v pomere 20% / 80%.

PRÍJEM OBCE A ENVIROFONDU ZA SKLÁDKOVANIE KO (odhad)							
	%	2018	2019	2020	2021	2022-2025	2026-2030
OBEC	20%	3 041 350,00 €	3 459 950,00 €	3 878 550,00 €	4 297 150,00 €	5 232 500,00 €	6 279 000,00 €
ENVIROFOND	80%	12 165 400,0 €	13 839 800,0 €	15 514 200,0 €	17 188 600,0 €	20 930 000,0 €	25 116 000,0 €

KONCEPCIA ZINTENZÍVNENIA TRIEDENÉHO ZBERU BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU (BRKO)

Rozvoj triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a následne i ich zhodnocovanie je kľúčové pre odklon tohto druhu odpadov od skládkovania. Aby sa táto aktivita mohla úspešne realizovať, je potrebné vytvoriť funkčný finančný mechanizmus na jej podporu. Na tento účel je možné už v súčasnosti využiť už existujúci poplatok za ukladanie komunálnych odpadov v zmysle zákona č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení zákona č. 587/2004 Z. z..

Zo záverov predchádzajúcej kapitoly - **“Príjmy za celkové množstvo ukladaných KO podľa aktuálne platnej legislatívy a predpokladané príjmy podľa pripravovaného zákona o poplatkoch za uloženie odpadov”** vyplýva, že plánované zvýšenie poplatkov za ukladanie komunálnych odpadov na skládky odpadov je z dnešných 6,97 EUR (v priemere) na 12 EUR v roku 2018 a každým ďalším rokom v priemere vždy o 3,20 EUR naviac. **Ročne by sa takto mohlo vyzbierať v priemere 17 500 000,- EUR.** Podľa navrhovaného znenia zákona o poplatkoch za uloženie odpadov sa má poplatok rozdeliť na 2 časti – 20% by šlo na účet obciam, v katastri ktorých sa nachádza skládka odpadov. **Zvyšok (80%) sa má odvádzať do účelového fondu – Environmentálneho fondu.**

V zmysle aktuálnych predpisov **Environmentálneho fondu sa môžu jeho príjmy prerozdeliť na projekty miest a obcí formou dotácie alebo úveru.** Environmentálny fond v súlade s ustanovením §4, ods. 2 zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **zverejňuje Špecifikáciu činností podpory formou dotácie pre aktuálny rok a Špecifikáciu činností podpory formou úveru pre aktuálny rok** podľa § 4 ods. 1 písm. a) až e). **O poskytnutí dotácie/úveru na projekt rozhodne minister na základe vyjadrenia rady fondu** podľa zoznamu žiadostí. Na základe rozhodnutia ministra fond uzavrie so žiadateľom zmluvu o poskytnutí dotácie na projekt.

Asociácia podnikateľov v odpadovom hospodárstve navrhuje naakumulované prostriedky Environmentálneho fondu za skládkovanie odpadov prerozdeliť na rozvoj triedeného zberu biologicky rozložiteľných odpadov a ich zhodnocovanie (je to najväčšia zložka komunálnych odpadov a zmenu nakladania s touto zložkou odpadu si vyžaduje aj legislatíva SR a EU).

Navrhujeme, aby bola stanovená pevná sadzba nárokovateľných príspevkov obciam na úrovni cca 50 – 75 EUR/tona. Nárokovateľnosť príspevku obcí by vznikla pri hodnovernom preukázaní separácie biologicky rozložiteľného odpadu a zabezpečenia jeho následného zhodnotenia v zariadení na zhodnocovanie odpadov. Príspevok by sa poskytoval na základe zmluvy, ktorú by Environmentálny fond musel s obcou uzatvoriť. Obce by museli tieto prostriedky použiť iba na náklady súvisiace s triedeným zberom biologicky rozložiteľného odpadu.

Týmto spôsobom by bol tok finančných prostriedkov vhodne usmernený na zabezpečenie triedeného zberu BRKO a zároveň by to bol motivačný prvok - vyťažiť z komunálneho odpadu čo najväčšie množstvo takéhoto odpadu.

Finančná podpora by mohla smerovať do týchto troch základných okruhov:

- zabezpečenie kompostovania v už vybudovaných zariadeniach,
- zabezpečenie výroby bioplynu v sieti bioplynových stanic,
- zabezpečenie zavedenia domáceho kompostovania.

Intenzifikáciou systému by mali vybudované zariadenia na spracovanie BRKO čo spracovávať, vybudovali by sa nové zariadenia, zabezpečila by sa prevádzka a zároveň by sa zabezpečilo vrátenie jedného z hlavných zdrojov organických látok do pôdy, ktoré sú potrebné na hospodárenie s ňou.

Ďalšie prínosy sú:

- podpora systémov domáceho a komunálneho kompostovania ako dôležitého nástroja v prevencii vzniku odpadov;
- propagácia triedeného zberu organických odpadov z domácností a z presne stanovených priemyselných činností ako hlavného nástroja nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom (sledujúc princíp, že iba vstupná surovina dobrej kvality zaručí vysokú kvalitu kompostu);
- procesné normy za účelom garancie efektívneho zníženia potenciálnej existencie patogénnych organizmov z hľadiska epidemiologického;
- požiadavky na kvalitu finálneho kompostu (návrh klasifikácie vrátane vysokej kvality obchodovaných kompostov, kompostov nižšej kvality a stabilizovaných biologických odpadov určených na obmedzené aplikovanie);
- vhodné aplikovanie rôznych kvalitatívnych tried kompostov na pôdu v nadväznosti na jej klasifikáciu.

Asociácia podnikateľov v odpadovom hospodárstve si uvedomuje spoluzodpovednosť za plnenie záväzných environmentálnych cieľov Slovenskej republiky, najmä vo vzťahu k cieľom odpadového hospodárstva.

Už v predchádzajúcich kapitolách bolo spomenuté, že aktuálne legislatívne prostredie v tomto odvetví je z pohľadu niektorých členov asociácie (zberové spoločnosti) nie príliš komfortné. Vplývajú na to väzby obec – zberová spoločnosť a najmä zberová spoločnosť – organizácia zodpovednosti výrobcov (OZV), kde často dochádza k tomu, že zberové spoločnosti „úverujú“ povinnosti výrobcov a dovozcov združených v OZV.

Predpokladáme, že v novelizáciu zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch sa tieto trecie plochy minimalizujú, v najlepšom prípade zmažú.

Stav zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a následne i ich zhodnocovanie nie je v súčasnosti taktiež na dobrej ceste. Veríme, že navrhovaný systém APOHu - prerozdelenie naakumulovaných finančných prostriedkov v Environmentálnom fonde ako nárokovateľná položka zákona o poplatkoch za ukladanie komunálnych odpadov na skládky odpadov je najspravodlivejší a pomôže zintenzívniť triedený zber a spracovanie BRKO. V tomto smere bude APOH hľadať podporu, tak v ZMOSe, ako aj u ďalších partnerov.